

Οδηγός εφαρμογής στη πράξη
του Νόμου 4706/2020 ΜΕΡΟΣ Α
για την Εταιρική Διακυβέρνηση
Ανωνύμων Εταιρειών από τις
Διοικήσεις, τα Μέλη ΔΣ και τα
Στελέχη των Εισηγμένων
Εταιρειών στο Χρηματιστήριο
Αξιών Αθηνών

Δημήτρης Κατσαρέλλος

Αθήνα 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	ΣΕΛ
Πρόλογος	4
Εισαγωγή	5
Σκοπός του παρόντος Οδηγού	7
Μεθοδολογία Προσέγγισης του οδηγού από το χρήστη	8
Πεδίο Εφαρμογής	9
Το Διοικητικό Συμβούλιο	10
Προϋποθέσεις Μέλους ΔΣ	12
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου	13
Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	13
Μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	13
Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη	14
Οργάνωση και λειτουργία των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου	16
Επιτροπή αποδοχών	16
Επιτροπή υποψηφιοτήτων	17
Επιτροπή ελέγχου	17
Χρήση εξωτερικών Συμβούλων ή ανεξάρτητων συμβούλων	18
Σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης	18
Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου	19
Εγχειρίδια Πολιτικών και Διαδικασιών – Χειρισμός Αυτών	20
Πολιτική καταλληλότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου	21
Κανονισμός λειτουργίας Εταιρείας	22
Οργάνωση της μονάδας εσωτερικού ελέγχου	24
Λειτουργία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου	26
Μονάδα Κανονιστικής συμμόρφωσης μέρος του Συστήματος εσωτερικού ελέγχου	27
Μονάδα εξυπηρέτησης μετόχων	28
Μονάδα εταιρικών ανακοινώσεων	29
Μη χρηματοοικονομικές καταστάσεις	29
Πιστοποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας και της διαδικασίας παραγωγής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης	29
Υποχρεώσεις ενημέρωσης	30
Δημοσιότητα – Ενημέρωση – Ιστότοπος	31
Ενημέρωση μετόχων από το Διοικητικό Συμβούλιο – Ιστότοπος	32
Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών ή έκδοση ομολογιακού δανείου Αλλαγές στη χρήση αντληθέντων κεφαλαίων	33
Διάθεση περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας	34
Κυρώσεις	34

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	ΣΕΛ
Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο Νόμου 4706/2020	35
Νόμος ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4706 Τεύχος Α' 136/17.07.2020	43
Εταιρική Διακυβέρνηση Θεσμικό πλαίσιο	56
Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΚΕΔ) για τις Εισηγμένες Εταιρείες	57
Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας	61
Οδηγός Δημοσιοποίησης Πληροφοριών Περιβαλλοντολογικής Κοινωνικής Εταιρικής Διακυβέρνησης – 2019	64
Οδηγίες δημοσιοποίησης Πληροφοριών Περιβαλλοντολογικής Κοινωνικής Εταιρικής Διακυβέρνησης	65
Χρήσιμες Ιστοσελίδες για εύρεση των Νόμων, Οδηγιών, Οδηγών, Κωδίκων και Κανονισμών που αναφέρονται στο νόμο 4706/2020	68
ΑΠΟΦΑΣΗ 1Α/890/18.9.2020 του Διοικητικού Συμβουλίου ΕΚ Θέμα: Εξειδίκευση του συστήματος προσδιορισμού, υπολογισμού και επιμέτρησης του ύψους των κυρώσεων ανά παράβαση που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 24 του ν. 4706/2020.	70
Εγκύκλιος αρ. 60/18.9.2020 του Διοικητικού Συμβουλίου ΕΚ Θέμα: Κατευθυντήριες γραμμές για την Πολιτική Καταλληλότητας του άρθρου 3 του ν. 4706/2020.	79
ΑΠΟΦΑΣΗ 1/891/30.9.2020 του Διοικητικού Συμβουλίου ΕΚ Θέμα: Εξειδικεύσεις άρθρου 14 παρ. 3 περ. ι και παρ. 4, Αξιολόγηση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) και της Εφαρμογής των διατάξεων περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΔ) του ν. 4706/2020.	87
ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΠΟΙΗΣΗΣ	95

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο παρών «Οδηγός εφαρμογής στη πράξη του νόμου 4706/2020 ΜΕΡΟΣ Α΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ, από τις Διοικήσεις, τα μέλη ΔΣ και τα Στελέχη των Εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Εταιριών» φιλοδοξεί να αποτελέσει πρακτικό εργαλείο αναφοράς για τη Διοίκηση, τα στελέχη, το προσωπικό και τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) πρωτίστως των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών εταιριών και δευτερευόντως των μη εισηγμένων εταιριών ιδιωτικού ή δημόσιου χαρακτήρα.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου 4706/2020: «με τις νέες ρυθμίσεις επιδιώκεται η προσαρμοσμένη ενίσχυση των δομών και διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης των ανωνύμων εταιριών, κατά τρόπον ώστε αυτές αφενός, να ανταποκρίνονται στις αυξημένες απαιτήσεις που θέτει η σύγχρονη αγορά κεφαλαίου, και αφετέρου, να μην θίγεται η λειτουργική και αποφασιστική αυτονομία της εταιρείας, η οποία διέπεται από την εταιρική νομοθεσία, καθώς και την υφιστάμενη νομοθεσία της κεφαλαιαγοράς.

Επιδιώκεται επίσης η διευκρίνιση ζητημάτων τα οποία έχουν απασχολήσει τόσο τη νομική πράξη όσο και τη θεωρία, όπως ενδεικτικά ο ρόλος των μη εκτελεστικών μελών του διοικητικού συμβουλίου.»

Στόχος είναι η εμπέδωση ορθών και αποτελεσματικών πρακτικών διακυβέρνησης από τις ανώνυμες εταιρείες και η συνακόλουθη ενίσχυση της εμπιστοσύνης των σημερινών μετόχων ή/και των δυνητικών μελλοντικών μετόχων σε αυτές.

Η συνοδευτική έκθεση του 4706/2020 από την Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής πηγαίνει ένα βήμα παραπάνω και δεν στέκεται μόνο στο γράμμα αλλά εστιάζει στο πνεύμα και την ουσία του νόμου για την Εταιρική Διακυβέρνηση αναφέροντας πως:

«Η αποτελεσματική και διατηρήσιμη ενεργός συμμετοχή των μετόχων αποτελεί έναν από τους θεμέλιους λίθους του μοντέλου εταιρικής διακυβέρνησης των εισηγμένων εταιριών, το οποίο εξαρτάται από ελέγχους και ισορροπίες μεταξύ των διάφορων οργάνων και των διάφορων ενδιαφερόμενων μερών.

Η μεγαλύτερη συμμετοχή των μετόχων στην εταιρική διακυβέρνηση των εταιριών αποτελεί ένα από τα μέσα που μπορούν να βελτιώσουν τη χρηματοοικονομική και μη χρηματοοικονομική απόδοση των εταιριών, μεταξύ άλλων όσον αφορά παράγοντες σχετικούς με το περιβάλλον, την κοινωνία και τη διακυβέρνηση, ιδίως όπως αναφέρεται στις αρχές για υπεύθυνες επενδύσεις που υποστηρίζονται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Επιπρόσθετα, η μεγαλύτερη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών, ιδίως των εργαζόμενων, στην εταιρική διακυβέρνηση αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη διασφάλιση μιας περισσότερο μακροπρόθεσμης προσέγγισης από τις εισηγμένες εταιρείες η οποία πρέπει να ενθαρρυνθεί και να συνεκτιμηθεί»

Κατά τη γνώμη μας η υιοθέτηση των παραπάνω αποτελεί ίσως τη «χρυσή» ευκαιρία, καταλύτη μετασχηματισμού του Διοικητικού μοντέλου των ελληνικών επιχειρήσεων σε λειτουργικό όργανο παραγωγής Βιώσιμης Περιβαλλοντολογικής και Κοινωνικής ανάπτυξης σε καθεστώς Εταιρικής Διακυβέρνησης (Environmental, Social, and Corporate Governance).

**4 Οδηγός εφαρμογής στη πράξη του νόμου 4706/2020 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
Δημήτρης Κατσαρέλλος 2020**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Εταιρική Διακυβέρνηση είναι ένα πλαίσιο αξιών με βασικούς πυλώνες την Ανεξαρτησία, Αμεροληψία, Διαφάνεια, Γνωστοποίηση, Υπευθυνότητα, Αποτελεσματικότητα, Δικαιοσύνη, Λογοδοσία της διοίκησης της επιχείρησης, όπου η λήψη αποφάσεων είναι το αποτέλεσμα διαβούλευσης όλων των ενδιαφερόμενων μερών (stakeholders), αποσκοπεί δε στην επίτευξη της ιδανικής ισορροπίας μεταξύ οικονομικών αποτελεσμάτων και κοινωνικού αποτυπώματος, μεταξύ προσωπικών και επιχειρηματικών επιδιώξεων .

Η εταιρική διακυβέρνηση αποτελεί τη πλατφόρμα μέσω της οποίας:

- προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της εταιρείας,
- προσδιορίζονται οι προτεραιότητες και τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων,
- εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι και οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης αυτών
- καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης και η λογοδοσία της Διοίκησης .

Η μελέτη του ΟΟΣΑ Corporate Governance, Innovation and Value Creation 2012, αλλά και άλλες που ακολούθησαν, αναγνωρίζουν πως η εταιρική διακυβέρνηση:

1. Διασφαλίζει την εταιρική επιτυχία και την οικονομική ανάπτυξη.
2. Διατηρεί την εμπιστοσύνη των επενδυτών, με αποτέλεσμα η εταιρεία να μπορεί να αντλεί κεφάλαια αποτελεσματικά.
3. Μειώνει το κόστος κεφαλαίου.
4. Έχει θετικό αντίκτυπο στην τιμή της μετοχής.
5. Παρέχει κατάλληλη παρότρυνση στους ιδιοκτήτες καθώς και στα μέλη ΔΣ να επιτύχουν στόχους που είναι προς το συμφέρον των μετόχων και του οργανισμού.
6. Ελαχιστοποιεί τις σπατάλες, τη διαφθορά, τους κινδύνους και τη κακή διαχείριση.
7. Βοηθά στη δημιουργία και την ανάπτυξη εταιρικής ταυτότητας
8. Αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα

Η ορθή εφαρμογή της Εταιρικής Διακυβέρνησης προϋποθέτει

- την ουσιαστική συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στη λειτουργία και διαδικασία αποφάσεων και ελέγχου του ΔΣ,
- τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας εσωτερικού ελέγχου,
- την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας,
- τη θέσπιση και λειτουργία επιτροπών και υποεπιτροπών

Καθοριστικό στοιχείο στην αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών είναι η πρόβλεψη κριτηρίων πολυμορφίας (diversity) για την επιλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά και η επιλογή/ διορισμός ενός επαρκούς αριθμού ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στη σύνθεση του.

Η θετική συσχέτιση μεταξύ του ποσοστού των ανεξάρτητων μελών ΔΣ και της εταιρικής απόδοσης έχει μελετηθεί και τεκμηριωθεί (βλ Boards Of Directors And Corporate Financial Performance, Zahra & Pearce, Jun 1989) μιας και τα ανεξάρτητα μέλη εκτελεστικά και μη εκτελεστικά :

1. Έχουν προσωπικό κίνητρο να ενεργήσουν ως όργανα ελέγχου της διοίκησης για να προστατεύσουν την ακεραιότητα και την υστεροφημία τους
2. Παρέχουν εξειδικευμένη γνώση και καινοτομική προσέγγιση (think out of the box)

3. Παρέχουν υψηλότερο βαθμό αντικειμενικότητας για την κατάσταση της εταιρίας και τις επιλογές της ειδικότερα σε περιόδους κρίσης και λήψης σημαντικών αποφάσεων όπως αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, συγχωνεύσεις, εξαγορές.
4. Παρέχουν την «έξωθεν καλή μαρτυρία» και αμβλύνουν την ένταση των αντικρουόμενων συμφερόντων (agency problem)

Η ποσοτικοποίηση των παραπάνω παρουσιάζεται στη πρωτότυπη μελέτη μας PRESTIGE Holistic Management Approach Framework© 2013, συμπληρωματικό βοήθημα του παρόντος οδηγού, όπου αναγνωρίζεται πως εταιρείες με ισχυρές επιδόσεις εταιρικής διακυβέρνηση επιτυγχάνουν 30% υψηλότερη Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων, 31% υψηλότερο δείκτη τιμής/κέρδη, και έως 61% υψηλότερο δείκτη τιμής/λογιστική αξία σε σύγκριση με τις λοιπές εισηγμένες εταιρείες.

Η υιοθέτηση και πιστοποίηση υψηλών προτύπων Εταιρικής Διακυβέρνησης από τις Ελληνικές εταιρείες, η επιλογή κατάλληλων και ικανών (fit and proper) ανεξάρτητων εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών ΔΣ, η χρήση δεικτών αξιολόγησης απόδοσης του ΔΣ (KPI's), η διαφάνεια, η δημοσιότητα, η ανάδειξή τους από εγχώριους αναλυτές χρεογράφων, η προβολή τους από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών αποτελούν σήμερα μονόδρομο για την άντληση κεφαλαίων από για τις παγκοσμιοποιημένες κεφαλαιαγορές, δικαιολογούν προτεραιότητα στη χρηματοδότηση τους από Εθνικά/κοινωνικά κονδύλια και θέτουν, κατά τη γνώμη μας τις βάσεις για το χτίσιμο των νέων «Εθνικών Εταιρικών Πρωταθλητών» και της νέας βιώσιμης και κοινωνικά υπεύθυνης επιχειρηματικής κουλτούρας.

Σκοπός του παρόντος Οδηγού

Σκοπός του παρόντος οδηγού είναι η παροχή στους χρήστες του ενός πρακτικού, εύχρηστου, κατανοητού, και ευανάγνωστου «οδικού χάρτη» για τη συμμόρφωση και εφαρμογή των επιταγών του νόμου 4706/2020 για την Εταιρική διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών.

Ο οδηγός αυτός απευθύνεται σε αυτούς που θα κληθούν να εφαρμόσουν το νόμο δηλαδή : τα μέλη του Διοικητικού συμβουλίου των εταιρειών (εκτελεστικά, μη εκτελεστικά, ανεξάρτητα), τα στελέχη των μονάδων εσωτερικού ελέγχου, κανονιστικής συμμόρφωσης, εξυπηρέτησης μετόχων, εταιρικών ανακοινώσεων, τους συντάκτες των Χρηματοοικονομικών και μη Χρηματοοικονομικών καταστάσεων, εξωτερικούς ελεγκτές, ανεξάρτητους και εξωτερικούς συμβούλους και αξιολογητές, στελέχη εποπτικών αρχών ακόμα και στους διαχειριστές των εταιρικών ιστοσελίδων υπεύθυνων για την έγκαιρη, σύννομη και ασφαλή ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων μερών και πάνω από όλα στους μετόχους των εισηγμένων και μη εισηγμένων εταιρειών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Κατά τη σύνταξη του προσπαθήσαμε να θυμόμαστε πως το ενδιαφερόμενο κοινό δεν είναι νομικοί αλλά επιχειρηματίες, στελέχη επιχειρήσεων, υπάλληλοι και εργαζόμενοι που λειτουργούν στα πλαίσια του νόμου, εφαρμόζουν το νόμο, αλλά ταυτόχρονα επιδιώκουν το πρωταρχικό τους στόχο δηλαδή να σχεδιάζουν, υλοποιούν παράγουν και διαθέτουν προϊόντα και υπηρεσίες, σε μία ανταγωνιστική αγορά, με σκοπό την επίτευξη βιώσιμου οικονομικού αποτελέσματος και μετρήσιμου κοινωνικού αποτυπώματος.

Κατά τη γνώμη μας, κανένας νόμος δεν μπορεί να δημιουργήσει εταιρική κουλτούρα όπως και κανένα εγχειρίδιο εσωτερικής λειτουργίας/ελέγχου δεν παράγει ουσιαστικά αποτελέσματα εκτός και αν η Εταιρική Διακυβέρνηση αποτελεί συστατικό στοιχείο και σημείο αναφοράς της τακτικής, επιχειρησιακής και στρατηγικής λειτουργίας όλων των στελεχών και οργάνων της εταιρείας.

Ως εκ τούτου η εφαρμογή και υλοποίηση των επιταγών του νέου νόμου για την Εταιρική διακυβέρνηση δεν θα πρέπει να πρέπει να θεωρείται πάρεργο και σπατάλη πόρων αλλά ευκαιρία εκσυγχρονισμού και βελτιστοποίησης του επιχειρηματικού μοντέλου των εταιρειών.

Μεθοδολογία Προσέγγισης του οδηγού από το χρήστη

Η χρήση του παρόντος οδηγού εφαρμογής στη πράξη του νόμου 4706/2020 βασίζεται στη συμπλήρωση και συμμόρφωση από το χρήστη των Κριτηρίων ελέγχου - CHECK LIST που τίθενται από το νόμο 4706/2020.

Ο χρήστης θα πρέπει να έχει στο μυαλό του όχι μόνο την υπακοή στο γράμμα του νόμου για την αποφυγή των όποιων κυρώσεων αλλά και το πνεύμα του νόμου (τι θέλει να μας πει εδώ ο νομοθέτης;) για αυτό στα παραρτήματα παρατίθεται η αιτιολογική έκθεση/σκεπτικό για κάθε άρθρο του νόμου.

Κάθε κριτήριο ελέγχου έχει άμεση αναφορά στο γράμμα του νόμου 4706/2020 και τη συνοδευτική του νόμου αιτιολογική έκθεση.

Στην ψηφιακή του έκδοση ο χρήστης του οδηγού με τη ταυτόχρονη χρήση των πλήκτρων control+F μπορεί να δει όλες τις αναφορές στα διάφορα κείμενα αναφοράς για τη λέξη/λέξεις που αναζητά .

Έχει καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για να γίνει εύληπτη/κατανοητή η νομοθετική απαίτηση.

Για παράδειγμα στο τμήμα **Εγχειρίδια Πολιτικών και Διαδικασιών – Χειρισμός Αυτών**

Εγχειρίδια Πολιτικών και Διαδικασιών (μέρος 1)	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΝΕΡΓΕΙΑ
Η Εταιρεία διαθέτει καταγεγραμμένο επιχειρηματικό μοντέλο	✓		-
Το επιχειρηματικό μοντέλο είναι εγκεκριμένο από το Διοικητικό της Συμβούλιο	✓		-
Η Εταιρεία διαθέτει καταγεγραμμένη στρατηγική		✓	καταγραφή
Η καταγεγραμμένη στρατηγική είναι εγκεκριμένη από το Διοικητικό της Συμβούλιο		✓	έγκριση

Καταγεγραμμένο Επιχειρηματικό μοντέλο (προϋπόθεση του Άρθρου 3)

Το γράμμα του νόμου: Η εταιρεία διαθέτει καταγεγραμμένο επιχειρηματικό μοντέλο και αυτό είναι εγκεκριμένο από το Διοικητικό της Συμβούλιο. Η εταιρεία είναι σύννομη ως προς το συγκεκριμένο σημείο/α ελέγχου.

Ενέργεια : -

Το πνεύμα του νόμου: Η συγκυρία ενδεχομένως να απαιτεί τη προσαρμογή του επιχειρηματικού μοντέλου της εταιρείας στις απαιτήσεις των νέων απειλών/ευκαιριών του μακροοικονομικού περιβάλλοντος.

Η ευκαιρία για το ΔΣ: Η ανά τακτά χρονικά επισκόπηση/αξιολόγηση του καταγεγραμμένου επιχειρηματικού μοντέλου και η λήψη έγκαιρα των ενδεδειγμένων αποφάσεων.

Δοκιμάστε τώρα για το επόμενο : **Καταγεγραμμένη στρατηγική (προϋπόθεση του Άρθρου 3 & 13)**

Το γράμμα του νόμου: Η εταιρεία δεν διαθέτει καταγεγραμμένη στρατηγική

Ενέργεια : Άμεση και μετά από διαβούλευση καταγραφή και έγκριση από το ΔΣ

Το πνεύμα του νόμου: Ίδιο όπως στο προηγούμενο παράδειγμα

Η ευκαιρία για το ΔΣ: Ίδιο όπως στο προηγούμενο παράδειγμα

Κριτήρια ελέγχου - CHECK LIST ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Νόμος 4706/2020 ΜΕΡΟΣ Α΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ»

Εγχειρίδια Πολιτικών και Διαδικασιών – Χειρισμός Αυτών

Εγχειρίδια Πολιτικών και Διαδικασιών (μέρος 1)	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΝΕΡΓΕΙΑ
Η Εταιρεία διαθέτει πολιτική καταλληλότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου			
Η πολιτική καταλληλότητας έχει εγκριθεί από το Διοικητικό της Συμβούλιο			
Η πολιτική καταλληλότητας, καθώς και κάθε ουσιώδης τροποποίησή της υποβάλλεται προς έγκριση στην Γενική Συνέλευση			
Η πολιτική καταλληλότητας, καθώς και κάθε ουσιώδης τροποποίησή της έχει εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση			
Η πολιτική καταλληλότητας έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο της Εταιρείας.			
Η Εταιρεία διαθέτει καταγεγραμμένο επιχειρηματικό μοντέλο			
Το επιχειρηματικό μοντέλο είναι εγκεκριμένο από το Διοικητικό της Συμβούλιο			
Η Εταιρεία διαθέτει καταγεγραμμένη στρατηγική			
Η καταγεγραμμένη στρατηγική είναι εγκεκριμένη από το Διοικητικό της Συμβούλιο			
Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αντικατοπτρίζει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την πείρα που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με το επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική της Εταιρείας.			
Η Εταιρεία υιοθετεί και εφαρμόζει κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, ο οποίος έχει καταρτισθεί από φορέα εγνωσμένου κύρους			
Η Εταιρεία διαθέτει καταγεγραμμένο σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης			
Το σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης αποδοχών είναι εγκεκριμένο από το Διοικητικό της Συμβούλιο			
Η Εταιρεία διαθέτει καταγεγραμμένη πολιτική αποδοχών			
Η πολιτική αποδοχών είναι εγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας			
Η εταιρία παρακολουθεί και αξιολογεί περιοδικά ανά τρία (3) τουλάχιστον οικονομικά έτη την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητά του συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης, προβαίνοντας στις δέουσες ενέργειες για την αντιμετώπιση ελλείψεων.			

Εγχειρίδια Πολιτικών και Διαδικασιών (μέρος 2)	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΝΕΡΓΕΙΑ
Η Εταιρεία διαθέτει καταγεγραμμένο σύστημα Σύστημα εσωτερικού ελέγχου			
Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου διαθέτει και εφαρμόζει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας			
Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου διαθέτει και εφαρμόζει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας εγκεκριμένο από το Διοικητικό της Συμβούλιο			
Εγχειρίδια Πολιτικών και Διαδικασιών (μέρος 2)	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΝΕΡΓΕΙΑ
Η επιτροπή ελέγχου διαθέτει κανονισμό λειτουργίας, με τον οποίο ορίζονται, μεταξύ άλλων, ο ρόλος τους, η διαδικασία εκπλήρωσής του, καθώς και η διαδικασία σύγκλησης και συνεδριάσεών του.			
Η επιτροπή αποδοχών και η επιτροπή υποψηφιοτήτων διαθέτουν κανονισμό λειτουργίας, με τον οποίο ορίζονται, μεταξύ άλλων, ο ρόλος τους, η διαδικασία εκπλήρωσής του, καθώς και η διαδικασία σύγκλησης και συνεδριάσεών τους			
Η Εταιρεία διαθέτει επικαιροποιημένο κανονισμό λειτουργίας και μεριμνά για την κατάρτιση κανονισμού λειτουργίας των σημαντικών θυγατρικών της.			

Πολιτική καταλληλότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου

Η πολιτική καταλληλότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου περιλαμβάνει:	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΝΕΡΓΕΙΑ
Τις αρχές που αφορούν στην επιλογή ή την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και την ανανέωση της θητείας υφιστάμενων μελών και καθώς και την ανανέωση της θητείας υφιστάμενων μελών και			
Τα κριτήρια για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ιδίως ως προς τα εχέγγυα ήθους, τη φήμη, την επάρκεια γνώσεων, τις δεξιότητες, την ανεξαρτησία κρίσης και την εμπειρία για την εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται.			
Πρόβλεψη κριτηρίων πολυμορφίας (diversity) για την επιλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου			

Δημοσιότητα – Ενημέρωση - Ιστότοπος

Δημοσιότητα – Ενημέρωση - Ιστότοπος	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΝΕΡΓΕΙΑ
Η πολιτική καταλληλότητας έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο της Εταιρείας.			
Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει, ότι το αναλυτικό βιογραφικό των μελών ΔΣ επικαιροποιείται αμελλητί και διατηρείται αναρτημένο καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας εκάστου μέλους.			
Η Εταιρεία υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα πρακτικά της συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης, που έχει ως θέμα τη συγκρότηση ή τη θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εντός είκοσι (20) ημερών από το πέρας αυτής.			
Σε περίπτωση παραίτησης ή θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο απώλειας της ιδιότητας ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους αν μετά από την αντικατάσταση, ο αριθμός των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου υπολείπεται του προβλεπόμενου ως άνω αριθμού, αναρτάται σχετική ανακοίνωση στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, η οποία και διατηρείται αναρτημένη μέχρι την αμέσως επόμενη γενική συνέλευση.			
Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη υποβάλλουν, από κοινού ή το καθένα χωριστά, αναφορές και εκθέσεις προς την τακτική ή έκτακτη γενική συνέλευση της Εταιρείας, ανεξάρτητα από τις εκθέσεις που υποβάλλει το Διοικητικό Συμβούλιο.			
Η επιτροπή ελέγχου διαθέτει κανονισμό λειτουργίας που αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας			
Η επιτροπή αποδοχών και η επιτροπή υποψηφιοτήτων διαθέτει κανονισμό λειτουργίας που αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας			
Ο κανονισμός λειτουργίας της Εταιρείας και κάθε τροποποίησή του εκδίδονται και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Περίληψη του κανονισμού λειτουργίας δημοσιοποιείται αμελλητί στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας.			
Το Διοικητικό Συμβούλιο μεριμνά, ώστε το καταστατικό της Εταιρείας, κωδικοποιημένο στην ισχύουσα κάθε φορά μορφή του, να βρίσκεται αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας.			

Χρήσιμες Ιστοσελίδες για εύρεση των Νόμων, Οδηγιών, Οδηγών, Κωδίκων και Κανονισμών που αναφέρονται στο νόμο 4706/2020 ΜΕΡΟΣ Α΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ»

Εταιρική διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών, σύγχρονη αγορά κεφαλαίου, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μέτρα προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131 και άλλες διατάξεις.

Αιτιολογική Έκθεση & Λοιπές Συνοδευτικές Εκθέσεις, Πρακτικό Έκθεση της Επιτροπής, Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, Σ/Ν μετά την ψήφιση των άρθρων, Ψηφισθέν Νομοσχέδιο.

https://www.hellenicparliament.gr/Nomothetiko-Ergo/Anazitisi-Nomothetikou-Ergou?law_id=0f08cfc1-5c77-48bf-a317-abe901544995

Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΚΕΔ) για τις Εισηγμένες Εταιρείες - Οκτώβριος 2013

https://www.athexgroup.gr/documents/10180/2227277/HCGC_GR_20131022.pdf/e8e7b6da-6dd0-4c30-90e9-79fe9ca8383d

Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας

http://www.sev.org.gr/Uploads/Documents/ellinikos_kodikas_viosimotitas.pdf

Οδηγός Δημοσιοποίησης Πληροφοριών Περιβαλλοντολογικής Κοινωνικής Εταιρικής Διακυβέρνησης (Environmental, Social, and Corporate Governance (ESG)) – 2019

<https://www.athexgroup.gr/el/web/guest/esg-reporting-guide>

Οδηγία (ΕΕ) 2017/828) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:I33285>

Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών Νόμος 4548/2018 - ΦΕΚ 104/Α/13-6-2018

http://www.et.gr/docs-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wG3UHK-ZeQumndtvSoClrL8-11WGLkYj8Z5MXD0LzQTLWPU9yLzB8V68knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKI3nP8NxdnJ5r9cmWyJWeIDvWS_18kAEhATUkJb0x1LldQ163nV9K--td6SluXbveP8umDTna3dCY9sj0Siwq_4g9X_yjCeDe_1gzD7

<https://www.dskil.gr/images/pdf/n4548.pdf>

Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4514 ΦΕΚ Α' 14/30.01.2018

https://www.kodiko.gr/nomologia/document_navigation/342216/nomos-4514-2018

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 596/2014 για την κατάχρηση της αγοράς

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:240404_2

Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις.
ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4449 ΦΕΚ 7 / 24.1.2017

https://www.kodiko.gr/nomologia/document_navigation/251518/nomos-4449-2017

Προϋποθέσεις διαφάνειας για την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και άλλες διατάξεις ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3556 ΦΕΚ 91/30.40.2007

https://www.kodiko.gr/nomologia/document_navigation/41817/nomos-3556-2007

Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις
ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4308 ΦΕΚ Α' 251/24.11.2014

https://www.kodiko.gr/nomologia/document_navigation/99608/nomos-4308-2014

ΟΔΗΓΙΑ 2013/34/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΪ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013L0034&from=EL>

**Λίγα λόγια για το συντάκτη του
Οδηγού εφαρμογής στη πράξη του Νόμου 4706/2020 ΜΕΡΟΣ Α για την Εταιρική
Διακυβέρνηση Ανωνύμων Εταιρειών από τις Διοικήσεις, τα Μέλη ΔΣ και τα Στελέχη των
Εισηγμένων Εταιρειών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών**

Ο Δημήτρης Κατσαρέλλος αποφοίτησε από την Ανώτατη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ) με Ειδίκευση στη Λογιστική & Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων το 1986 και είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση επιχειρήσεων με ειδίκευση τη Χρηματοοικονομική από το University of Stirling, UK.

Διαθέτει 30ετή Διευθυντική εμπειρία στην Διαχείριση Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες, σε Χρηματιστηριακές Εταιρείες, στη Κανονιστική Συμμόρφωση και Εσωτερικό Έλεγχο, και στη παροχή υπηρεσιών Επιχειρηματικής Ανάπτυξης και Μικροχρηματοδοτήσεων

Έχει Πιστοποιηθεί ως Διαχειριστής & Σύμβουλος Επενδύσεων και σήμερα **είναι Πιστοποιημένο Μέλος ΔΣ με ειδίκευση την Εταιρική Βιωσιμότητα & Αειφορία** και Πιστοποιημένος Μέντορας Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.

Αρθρογραφεί συστηματικά στον οικονομικό τύπο και είναι μέλος κριτικών επιτροπών για θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Από το 1994 διδάσκει σε συστηματική βάση αντικείμενα που σχετίζονται με τη Διοίκηση Επιχειρήσεων για μια σειρά Πανεπιστημίων στην Ελλάδα και το εξωτερικό (University of Sunderland, University of Greenwich, Bolton University), συμμετέχει σαν εκπαιδευτής σε ενδοεταιρικά σεμινάρια, αντλεί έμπνευση και δύναμη από τους συμμετέχοντες και διατηρεί στενή επαφή με τις τρέχουσες εξελίξεις στο ευρύτερο αντικείμενο της Χρηματοοικονομικής και Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί του στο dimitriskatsarellos@gmail.com

ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι πληροφορίες που περιέχονται στη παρούσα μελέτη προορίζονται να παρέχουν στους αναγνώστες γενικές πληροφορίες σχετικά με θέματα που ενδεχομένως μπορεί να τους ενδιαφέρουν. Παρόλο που έχει καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να προσφέρουμε επίκαιρες και ακριβείς πληροφορίες, ωστόσο δεν είναι απίθανο να προκύψουν και σφάλματα.

Καθώς η παρούσα μελέτη αντικατοπτρίζει τις τελευταίες εξελίξεις κατά τον χρόνο της σύνταξής του, θα πρέπει να θεωρείται ως ένα «ζωντανό εργαλείο» που επιδέχεται βελτιώσεις, το δε περιεχόμενό του μπορεί να υπόκειται σε τροποποιήσεις χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση.

Οι νόμοι και οι κανονισμοί τροποποιούνται και καταργούνται και πρέπει σε κάθε περίπτωση να λαμβάνονται υπόψη υπό το πρίσμα συγκεκριμένων περιστάσεων και πάντα υπό την καθοδήγηση νομικών.

Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στην παρούσα μελέτη δεν πρέπει να εκλαμβάνονται ως νομικές, φορολογικές, λογιστικές ή επαγγελματικές συμβουλές ή υπηρεσίες οποιασδήποτε φύσης. Για την παροχή τέτοιων συμβουλών και υπηρεσιών, θα πρέπει να απευθυνθείτε σε κάποιον εξειδικευμένο σύμβουλο με εξειδίκευση στα θέματα που σας απασχολούν.

Στο μέγιστο βαθμό που επιτρέπεται με το εφαρμοστέο δίκαιο οι συντάκτες της παρούσας μελέτης αποποιούνται κάθε ευθύνη απέναντι σε εσάς και κάθε άλλο πρόσωπο σχετικά με το περιεχόμενο της παρούσας μελέτης όπως και για οποιαδήποτε σφάλματα ή ελλείψεις που περιέχονται σε αυτή, εξ απόψεως αδιοπραξίας, σύμβασης, εγγύησης, ευθύνης ή αμέλειας σε οτιδήποτε άλλο προκύψει και σχετικά με έμμεση, άμεση επακόλουθη ειδική, ποινική ή παρεπόμενη ζημία ακόμα και στη περίπτωση που οι συντάκτες έχουν ενημερωθεί, γνωρίζουν ή έπρεπε να γνωρίζουν τη πιθανότητα τέτοιας ζημίας.